

**Розширений план лекцій
з дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці»**

Лекційних годин 30

Викладач – к.т.н., доц.. Бочковський А.П.

**СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1
ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ**

Лекція 1. Правові та організаційні основи цивільного захисту.

1. Система цивільного захисту України та її призначення.
2. Ціль, завдання функції і структура цивільного захисту.
3. Сили засоби цивільного захисту.

**ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ**

Лекція 2. Поняття та види надзвичайних ситуацій.

1. Основи класифікації надзвичайні ситуації.
2. Надзвичайні ситуації природного характеру.

Лекція 3. Планування з питань цивільного захисту.

1. Основи планування заходів цивільного захисту.
2. Організація та порядок планування

Лекція 4. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.

1. Надзвичайні ситуації техногенного характеру – аварії та катастрофи.
2. Характеристика осередків ураження.

Лекція 5. Радіаційний захист і аналіз радіаційної обстановки.

1. Радіаційний захист.
2. Аналіз радіаційної обстановки.

**ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3
ХІМІЧНЕ ТА БІОЛОГІЧНЕ ЗАРАЖЕННЯ**

Лекція 6. Прогнозування обстановки і захист в зонах хімічного і біологічного зараження.

1. Хімічне зараження місцевості.
2. Вплив отруйних речовин на людей і тварин. Надання першої меддопомоги.
3. Оцінка хімічної обстановки.

Лекція 7. Прогнозування обстановки та інженерного захисту працівників об'єкта

1. Інженерний захист.
2. Оцінка інженерної обстановки.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2

**ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4
ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ**

Лекція 8. Міжнародні норми в галузі охорони праці, соціальне партнерство, законодавча основа та директиви Євросоюзу в галузі охорони праці.

1. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності.
2. Міжнародні норми соціальної відповідальності. Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності.
3. Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.
4. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

Лекція 9. Органи державного та громадського нагляду за охороною праці. Основні принципи, види та параметри проведення наглядового контролю.

1. Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду(контролю) у сфері господарської діяльності.

2. Перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.

3. Проведення державного нагляду за охороною праці. Види та основні параметри проведення наглядових заходів.

Лекція 10. Принципи побудови системи управління охорони праці в організації. Функції, права та обов'язки керівників та працівників з охорони праці.

1. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП).

2. Примірний розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної структури СУОП.

3. Планування заходів з охорони праці.

4. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості.

Лекція 11. Основні види виробничого травматизму та професійних захворювань в галузі. Порядок розслідування нещасних випадків.

1. Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків.

2. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.

Лекція 12. Особливості та принципи здійснення соціального страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

1. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.

2. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасних випадків.

3. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.

Лекція 13. Розробка заходів і засобів щодо створення комфортних та безпечних умов праці.

1. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.

2. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.

3. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.

4. Важкість праці. Статичні навантаження. Напруженість праці.

Лекція 14. Теорія і практика аналізу та методів оцінки професійних та виробничих ризиків.

1. Аналіз відомих теоретичних досліджень з оцінки професійних і виробничих ризиків. Ідентифікація потенційних небезпек (ризиків).

2. Оцінка та розподілення ідентифікованих ризиків по пріоритетах.

3. Шляхи впровадження розроблених заходів безпеки. Моніторинг, перевірка та корегування професійних та виробничих ризиків.

Лекція 15. Пожежна профілактика та особливості пожежної безпеки на робочих місцях та у виробничих приміщеннях.

1. Класи виробничих та адміністративних приміщень по вибуховій та пожежній небезпеці. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів.

2. Пожежні перешкоди. Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Пожежна безпека електрообладнання, вентиляції. Державний пожежний нагляд. Пожежна профілактика при експлуатації будинків, споруд та обладнання.

3. Пожежна сигналізація і зв'язок. Засоби гасіння пожеж. Протипожежне водопостачання. Первинні засоби пожежегасіння.